

Yleiset tenttiohjeet valtio-opissa

Tenttien aihe, taso ja muut erityispiirteet vaihtelevat. Siksi on vaikea antaa samalla sekä yleispäteviä että tarkkoja ohjeita hyvän tenttivastauksen valmisteluun. Seuraavassa esitetään joitakin yleisiä tenttivastauksen arviointikriteereitä, jotka kuulustelija suhteuttaa kuulusteltavaan aiheeseen ja kuulustelun vaatimustasoon.

Valtio-opin tenttikysymykset ovat tavallisesti essee-muotoisia. Tällöin vastaajan tehtävänä on kirjoittaa lyhyehkö essee **kysymyksen aiheesta**. Esseiden aihe on annettu joko kysymysmuotoisena tai sitten pelkkänä otsikkona. Jos esimerkiksi tenttikysymyksenä on yksinkertaisesti valtatasapainoteoria, on vastaajan tehtävänä kirjoittaa voimatasapainoa esittelevä essee.

Hyvän vastauksen **sisältö muodostaa selkeästi jäsenellyn kokonaisuuden**, jossa jäsentely heijastaa vastaajan kokonaisvaltaista ymmärrystä kysyttävästä aiheesta ja sen sisällöstä. Ranskalaiset viivat tai yksittäisten, toisistaan irrallisten seikkojen luetteleminen eivät kuulu esseeseen. Jäsentelyssä on tärkeää asiassa pysyminen: olennaisen ymmärtänyt vastaaja ei tarinoi rönsyilevästi ja hyppelehtivästi. On myös hyvä muistaa, että arvosanaa ei anneta vastauksen pituuden perusteella. Esseitä kirjoitettaessa tulee pitää mielessä, että tenttivastaus on tarkoitettu kuulustelijan luettavaksi. käsialan tulee olla lukukelpoista myös muille kuin kirjoittajalle itselleen. Tenttivastauksesta tulee ilmetä, että vastaaja tuntee hyvin kuulusteltavan kirjallisuuden tai muun kuulusteltavan oppimateriaalin.

Vastauksen tulee siis sisältää kysymyksen kannalta olennaiset seikat kuulusteltavasta materiaalista. **Oppimateriaalin tuntemus on hyvän tenttivastauksen minimivaatimus**. Oppimateriaalin hallinnan lisäksi opiskelijan tulee osoittaa valtio-opillista ymmärrystä kysymyksen aiheesta. Ymmärrys heijastuu esimerkiksi vastaajan taidossa jäsentää opittua ainesta, taidossa soveltaa opittua kysymyksenasettelua sekä kyvyssä valtio-opilliseen ajatteluun. Asiansa hallitseva vastaaja kykenee keskustelemaan kriittisesti ja argumentatiivisesti käsiteltävistä asioista ja teorioista, tuntien sekä niiden vahvuudet että heikkoudet. Teoksen kirjoittajan kanssa ei tarvitse olla samaa mieltä. Pelkkä omien mielipiteiden julkituominen kysyttävästä aiheesta ei riitä hyväksyttävään tenttisuoritukseen. Toki omia näkemyksiään asiasta voi esittää, mutta näkemykset on hyvä perustella. Omat ideat eivät ole mikään itseisarvo.

Tenttivastaus arvioidaan viisiportaisella asteikolla (hylätty, 1, 2, 3, 4, 5). **Arviointikriteereinä käytetään sekä asiatiedon hallintaa että vastaajan valtio-opillista taitoa käsitellä kysymyksen aihetta**. Jälkimmäisen kriteerin merkitys kasvaa opintojen edistyessä. Vertailtaessa perus-, aine- ja syventävien opintojen vaatimustasoja on syytä muistaa vaatimusten kumuloituva kasvu: opiskelijan on osoitettava hallitsevansa asiansa paremmin ja laajemmin kuin aikaisemmassa opintojen vaiheessa. Sama vastaus, joka on antanut erinomaisen arvosanan perusopinnoissa saattaa riittää aineopinnoissa vain tyydyttävään arvosanaan ja johtaa hylkäämiseen syventävissä opinnoissa.

Perusopinnoissa vaatimuksena on, että opiskelija on ymmärtänyt kuulusteltavien asioiden perusideat ja -käsitteet. Aineopinnoissa vaaditaan näiden lisäksi kuulusteltavien näkemysten perusteluiden ja yhteyksien hallitsemista. Syventävissä opinnoissa esseevastauksen tulee muodostaa jäsentynyt kokonaisuus, jossa opiskelija osoittaa kykynsä kriittisesti analysoida kyseisiä politologisia näkemyksiä laajemmassa valtio-opillisissa yhteydessä.

HUOM: Jos tentaattorilla on tentissä omat ohjeet, noudata niitä!